

Paġna Ewlenija > ... > Kwistjonijiet Tal-familja U Wirt > Wirt > Adattament Ta' Drittijiet In Rem > Portugal

Adattament ta' drittijiet in rem

 Portugall

Il-kontenut ipprovdut minn

European Judicial Network
(in civil and commercial matters)

1 Liema huma d-drittijiet in rem li jistgħu jkunu minn suċċessjoni skont il-liġi ta' dan l-Istat Membru?

L-ewwel nett, ta' min jinnota li d-drittijiet *in rem* jistgħu jkunu drittijiet ta' użu (*direitos reais de gozo*) jew drittijiet ta' garanzija (*direitos reais de garantia*).

It-tieni, minbarra d-drittijiet *in rem* fuq oġġetti materjali, parti mid-duttrina tiddefendi l-eżistenza tad-drittijiet *in rem* fuq oġġetti mhux materjali.

Fl-aħhar nett, fil-Portugall il-liġi tiġbor fiha l-prinċipju ta' *numerus clausus*, jew in-natura eżawrjenti tad-drittijiet *in rem* (l-Artikolu 1306 tal-Kodiċi Ċivili (*Código Civil*)).

DRITTIJET LI JISTGĦU JKUNU SOĠĠETTI GĦAS-SUĊĊESSJONI

Il-ġabra ta' drittijiet li ma jiskadux mal-mewt tal-utent tagħhom iżda li jissoktaw wara jistgħu jkunu soġġetti għas-suċċessjoni.

L-Artikolu 2025 tal-Kodiċi Ċivili Portugiż jirreferi għal x'jista' jkun soġġett għas-suċċessjoni. Ir-relazzjonijiet legali li jintemmu mal-mewt tas-sid rispettiv tagħhom, minħabba n-natura tagħhom jew bis-saħħa tal-liġi, ma humiex soġġetti għas-suċċessjoni; id-drittijiet rinunzjabbli wkoll jistgħu jintemmu mal-mewt tal-utent jekk dan ikun xtaq hekk.

Bħala eżempju, l-użufrutt u d-dritt *in rem* tal-użu u l-abitazzjoni huma drittijiet *in rem* li jintemmu mal-mewt tal-utent tagħhom, bis-saħħa tal-liġi (l-Artikoli 1476(1)(a) u 1485 tal-Kodiċi Ċivili).

Il-verżjoni preżenti tal-Kodiċi Ċivili bil-Portugiż tinsab f'din [il-link](#).

Bl-eċċezzjoni tal-użufrutt (l-Artikolu 1443 tal-Kodiċi Ċivili), tad-dritt *in rem* tal-użu u l-abitazzjoni (l-Artikolu 1485 tal-Kodiċi Ċivili), tad-drittijiet *in rem* li jaqgħu taħt kwalunkwe waħda mis-sitwazzjonijiet previsti fl-Artikolu 2025 tal-Kodiċi Ċivili, jew każijiet oħrajn previsti speċifikament f'dispożizzjonijiet legali oħrajn, bħala regola, id-drittijiet *in rem* li jifdal jistgħu jkunu soġġetti għas-suċċessjoni.

Jeżistu limitazzjonijiet fuq ċerti drittijiet, bħalma huma d-drittijiet *in rem* li jikkonċernaw armi ddikjarati, li jistgħu jkunu biss soġġetti għas-suċċessjoni taħt ċerti kondizzjonijiet imsemmijin fl-Artikolu 37 tal-Qafas Legali dwar l-Armi u l-Munizzjon (*Regime Jurídico das Armas e Munições*), jiġifieri awtorizzazzjoni mid-direttur nazzjonali tal-Pulizija tas-Sigurtà Pubblika (*Polícia de Segurança Pública - PSP*).

Il-Qafas Legali dwar l-Armi u l-Munizzjon approvat bil-Liġi Nru 5/2006 tat-23 ta' Frar 2006 bil-Portugiż jinsab f'din [il-link](#).

DRITTIJET IN REM TAL-UŻU

Il-liġi tipprevedi dawn id-drittijiet *in rem* tal-użu (l-Artikoli 1302 sa 1575 tal-Kodiċi Ċivili u l-Qafas Legali dwar it-Timesharing (*Regime Jurídico da Habitação Periódica*) imsemmija hawn taft):

- Id-dritt tal-proprjetà (*direito de propriedade*) (l-Artikolu 1302 tal-Kodiċi Ċivili)
- Il-koproprjetà (*compropriedade*) (l-Artikolu 1403 tal-Kodiċi Ċivili)
- Il-proprjetà ta' apartment (*propriedade horizontal*) (l-Artikolu 1414 tal-Kodiċi Ċivili)
- L-użufrutt (*usufruto*) (l-Artikolu 1439 tal-Kodiċi Ċivili)
- Id-dritt *in rem* tal-użu u l-abitazzjoni (*direito real de uso e habitação*) (l-Artikolu 1484 tal-Kodiċi Ċivili)
- Id-drittijiet *in rem* tat-timesharing (*direito real de habitação periódica*)
- Id-dritt tas-superfiċe (*direito de superfície*) (l-Artikolu 1524 tal-Kodiċi Ċivili)
- Is-servitujiet (*servidões prediais*) (l-Artikolu 1543 tal-Kodiċi Ċivili)

Il-Qafas Legali dwar it-Timesharing kien approvat bid-Digriet Amministrattiv Nru 275/93 tal-5 ta' Awwissu 1993, li jinsab f'din [il-link](#) bil-Portugiż.

DRITTIJET *IN REM* DWAR IL-GARANZIJI

Il-Kodiċi Ċivili jipprevedi d-drittijiet *in rem* dwar il-garanziji li ġejjin:

- L-ċessjoni ta' kera (*consignação de rendimentos*) (l-Artikolu 656)
- Ir-raham (*penhor*) (l-Artikolu 666)
- L-ipoteka (*hipoteca*) (l-Artikolu 686)
- Il-privileġġ fuq proprjetà immobbli (*privilégios imobiliários*) (l-Artikoli 743 u 744)
- Il-garanzija (*direito de retenção*) (l-Artikoli 754 u 755)

DRITTIJET *IN REM* FUQ OĠĠETTI MATERJALI

L-Artikolu 1302 tal-Kodiċi Ċivili jipprovdi li l-oġġetti materjali mobbli u immobbli biss (inkluż l-ilma) jistgħu jkunu soġġetti għad-dritt tal-pussess li hu regolat b'dak il-kodiċi.

DRITTIJET *IN REM* FUQ OĠĠETTI IMMATERJALI

L-Artikolu 1303 tal-Kodiċi Ċivili jirreferi għall-proprjetà intellettuali, li min-naħa tagħha hija regolata bil-Kodiċi dwar il-Proprjetà Industrijali (*Código da Propriedade Industrial*). Parti mid-duttrina tistabilixxi li l-proprjetà intellettuali hija kuncett li jinkorpora d-dritt tal-awtur u d-drittijiet relatati, u l-proprjetà industrijali. Il-liġi Portugiża żżomm iż-żewġ denominazzjonijiet: il-proprjetà intellettuali (fil-Kodiċi Ċivili) u l-proprjetà industrijali (fil-Kodiċi dwar il-Proprjetà Industrijali, ippubblikat fl-Anness tad-Digriet Amministrattiv Nru 110/2018 tal-10 ta' Diċembru 2018).

Skont l-Artikolu 2 tal-Kodiċi tal-Proprjetà Industrijali, is-sajd, l-agrikoltura, il-forestrija, il-bhejjem u l-industriji estrattivi, l-industrija u l-kummerċ fis-sens strett, kif ukoll il-prodotti naturali jew manifatturati kollha u servizzi, jaqgħu taft il-kamp ta' applikazzjoni tal-proprjetà industrijali.

Id-duttrina ma hijiex waħda unanima dwar jekk il-liġi nazzjonali taċċettax id-dritt tal-proprjetà u drittijiet oħra *in rem* fuq oġġetti immaterjali, pereżempju l-proprjetà ta' stabbiliment kummerċjali jew proprjetà intellettuali. Din il-materja hija soġġetta għall-interpretazzjoni tal-qrati.

Il-Kodiċi tal-Proprjetà Industrijali jirregola d-drittijiet għall-privattivi, il-mudelli ta' utilità, il-prodotti semikondutturi, id-diżinj, it-trade marks, il-premijijiet, il-logos, it-titolu ta' oriġini u l-indikazzjonijiet ġeografici, kif ukoll il-modifikazzjoni jew it-trasferiment tagħhom.

Id-drittijiet li jiġu minn privattivi jew mudelli ta' utilità, kif ukoll ir-reġistrazzjonijiet ta' topografiji ta' prodotti semikondutturi, diżinj jew trade marks, u sinjali kummerċjali distintivi oħra jistgħu jingħataw b'rahan - l-Artikolu 6 tal-Kodiċi tal-Proprjetà Industrijali.

Il-verżjoni preżenti tal-Kodiċi tal-Proprjetà Industrijali bil-Portugiż tinsab f'din [il-link](#).

Rigward kumpaniji kummerċjali, is-suċċessjoni għad-drittijiet fuq interessi partecipanti jew ishma dovuta għall-mewt ta' wieħed mis-soċji u r-rekwiziti ta' dawn, hija regolata fil-Kodiċi tal-Kumpaniji (*Código das Sociedades Comerciais*), jiġifieri:

- L-Artikolu 184, dwar is-suċċessjoni kkawżata bil-mewt ta' membru ta' soċjetà ordinarja,
- L-Artikoli 198, 225 u 252 dwar is-suċċessjoni kkawżata bil-mewt ta' membru ta' kumpanija privata b'responsabbiltà limitata,
- L-Artikoli 469 u 475 dwar is-suċċessjoni kkawżata bil-mewt ta' soċju ta' soċjetà limitata.

Il-verżjoni preżenti tal-Kodiċi tal-Kumpaniji bil-Portugiż tinsab f'din [il-link](#).

2 Dawn id-drittijiet in rem jiġu reġistrati f'reġistru tad-drittijiet fuq proprjetà mobbli jew immobbli u jekk iva, din ir-reġistrazzjoni hija obligatorja? F'liema reġistru(i) jiġu reġistrati u x'inhuma r-rekwiżiti u l-proċedura ta' reġistrazzjoni?

Iva, b'ħala regola ġenerali dawn id-drittijiet jiġu rreġistrati f'reġistru, kif spjegat hawn taħt.

UFFIĊĊJI TAR-REĠISTRU TAL-ARTIJET

Fl-Uffiċċji tar-Reġistru tal-Artijiet (*Conservatórias do Registo Predial*), l-atti relatati mal-istatus legali tal-binjiet jiġu rreġistrati, inklużi d-drittijiet *in rem* li ġejjin (l-Artikoli 1 u 2 tal-Kodiċi tar-Reġistru tal-Artijiet (*Código de Registo Predial*)):

- L-atti legali li jiddeterminaw l-istabbiliment, ir-rikonoxximent, l-akkwist jew il-modifika tad-drittijiet ta' proprjetà, użufrutt, użu u abitazzjoni, superfiċi jew servitù;
- L-atti legali li jiddeterminaw l-istabbiliment jew il-modifika tal-proprjetà ta' appartament u d-drittijiet ta' timesharing;
- Il-bidliet fil-proprjetà ta' art li jirriżultaw mid-diviżjoni tal-art, il-konverżjoni tal-istruttura tal-koproprjetà u d-diviżjoni, kif ukoll l-emendi rispettivi;
- L-offerta ta' ċessjoni jew ta' togħbija ta' piż, il-ftehimiet preferenzjali u d-dispożizzjoni preferenzjali ta' testment, jekk dawn ikunu ngħataw effett reali, kif ukoll iċ-ċessjoni tal-pożizzjoni kuntrattwali li tirriżulta minn dawk l-atti;
- Iċ-ċessjoni ta' assi lill-kredituri;
- L-ipoteka, iċ-ċessjoni jew il-modifika tagħha, iċ-ċessjoni tal-grad ta' prijorità tar-reġistrazzjoni rispettiva u ċ-ċessjoni ta' kera;
- It-trasferiment ta' oġġetti riċevibbli assigurati b'ipoteka jew iċ-ċessjoni ta' kera, meta jkun involut it-trasferiment tal-garanzija;
- Kera għal iktar minn 6 snin u t-trasferiment tagħha jew ta' sullokazzjonijiet, ħlief għall-qbiela;
- Ir-raham ta' kreditu assigurat b'ipoteka jew iċ-ċessjoni ta' kera, u kwalunkwe att jew arrangament ieħor li jaffettwa l-istess oġġetti riċevibbli;
- Restrizzjonijiet oħrajn dwar id-dritt tal-proprjetà, soġġett għar-reġistrazzjoni skont il-liġi;
- Atti legali li jiġġeneraw l-estinzjoni ta' drittijiet, piżijiet jew ipoteki reġistrati.

Huwa mandatorju li dawn il-atti msemmijin hawn fuq jiġu rreġistrati, ħlief għal dawk elenkati fl-Artikolu 8-A tal-Kodiċi tar-Reġistru tal-Artijiet.

Skont l-Artikolu 687 tal-Kodiċi Ċivili, l-ipoteka għandha tiġi rreġistrata, jew inkella ma tiġix rikonoxxuta fir-rigward tal-partijiet.

Il-kondizzjonijiet għar-reġistrazzjoni tal-art huma speċifikati fid-dispożizzjonijiet legali li ġejjin tal-Kodiċi tar-Reġistru tal-Artijiet:

- Dawk soġġetti għall-obbligu li jirreġistraw l-iskadenzi u l-eligibbiltà tad-drittijiet fuq proprjetà immobbli kif stabbilit fl-Artikoli 8-B, 8-C, 8-D u 9;
- Il-prereġistrazzjoni, il-kontinwazzjoni tar-reġistrazzjoni – b'mod partikolari l-prinċipju tas-suċċessjoni fit-titolu u l-eżenzjoni mill-prereġistrazzjoni fir-reġistru tax-xiri bbażata fuq diviżjoni/suċċessjoni – huma stabbiliti fl-Artikoli 34 sa 35;
- L-eligibbiltà għall-applikazzjoni għar-reġistrazzjoni u l-possibbiltà ta' rappreżentazzjoni huma previsti fl-Artikoli 36 sa 39;
- Il-forma u l-mezzi sabiex tiġi pprezentata l-applikazzjoni għar-reġistrazzjoni – partikolarment id-dritt għal reġistrazzjoni elettronika – huma stabbiliti fl-Artikoli 41 sa 42-A;

- Id-dokumenti li jridu jiġu pprezentati huma dawk previsti fl-Artikoli 43 sa 46.

Il-Kodiċi tar-Registru tal-Artijiet bil-Portugiż jinsab f'din [il-link](#).

Aktar informazzjoni dettaljata dwar applikazzjonijiet għar-registrazzjoni ta' artijiet, dawk kummerċjali u ta' vetturi, bħal kif wiegħed għandu jibgħat l-applikazzjoni, ir-rekwiżiti u s-servizzi, hija disponibbli online fuq <https://justica.gov.pt/>

L-UFFIĊĊJI TAR-REĠISTRU KUMMERĊJALI

L-atti intenzjonati biex jipubblicizzaw l-istatus legali ta' negozjanti individwali, kumpaniji kummerċjali, assoċjazzjonijiet taħt il-liġi ċivili f'forma kummerċjali u stabbilimenti individwali b'responsabbiltà limitata jiġu rreġistrati fl-Uffiċċji tar-Registru Kummerċjali (*Conservatórias do Registo Comercial*). Ir-registrazzjoni ta' ċerti atti dwar l-istatus legali ta' koperattivi, intrapriži pubbliċi, gruppi kumplementari ta' intrapriži u raggruppamenti Ewropej ta' interess ekonomiku wkoll tiġi rreġistrata fl-Uffiċċji tar-Registru Kummerċjali (l-Artikolu 1 tal-Kodiċi tar-Registru Kummerċjali - *Código do Registo Comercial*).

L-atti stabbiliti fl-Artikolu 15 tal-Kodiċi tar-Registru Kummerċjali jridu jiġu rreġistrati fir-registru tal-Uffiċċji tar-Registru Kummerċjali.

Il-kondizzjonijiet għar-registrazzjoni fir-registru kummerċjali huma speċifikati fl-Artikoli 28 sa 53 tal-Kodiċi tar-Registru Kummerċjali.

Skont l-Artikolu 32(1) u (2) tal-Kodiċi tar-Registru Kummerċjali:

- Atti stabbiliti f'dokumenti li jissostanzjawhom legalment biss jistgħu jiġu rreġistrati;
- Dokumenti miktubin b'lingwa barranija jistgħu jiġu aċċettati biss meta jkunu tradotti, sakemm dawn ma jkunux jirreferu għal fatti li jkunu soġġetti għal registrazzjoni permezz ta' traskrizzjoni, ikunu miktubin bl-Ingliż, bil-Franċiż jew bl-Ispanjol, u l-uffiċjal kompetenti jkollu għarfien tajjeb ta' dik il-lingwa.

Rigward l-obbligi fiskali, skont l-Artikolu 51(1) tal-Kodiċi tar-Registru Kummerċjali, l-ebda att li jkun soġġett għal piżijiet ta' natura fiskali ma jista' jiġi rreġistrat b'mod definittiv mingħajr ma jkunu tħallsu jew ġew assigurati t-taxxi.

Il-Kodiċi tar-Registru Kummerċjali bil-Portugiż jinsab f'din [il-link](#).

REĠISTRAZZJONI TA' TITOLI

Dawn li ġejjin, fost oħrajn li huma kkwalifikati bħala tali skont il-liġi, huma eliġibbli bħala titoli:

- stokks u ishma;
- bonds;
- ekwità;
- unitajiet f'intrapriži ta' investiment kollettiv;
- id-drittijiet responsabbli tat-titoli msemmija fil-paragrafi preċedenti, dment li r-responsabbiltà tkopri l-kwistjoni kollha jew sensiela, jew inkella tkun prevista fil-mument tal-ħruġ;
- ċertifikati awtonomi;
- dokumenti oħrajn li jirrapprezentaw sitwazzjonijiet legali omeġenji, sakemm dawn ikunu jistgħu jiġu ttrasferiti fis-suq.

(L-Artikolu 1 tal-Kodiċi Portugiż tat-Titoli - *Código dos Valores Mobiliários*)

It-titoli huma f'forma rreġistrata (l-Artikolu 52 tal-Kodiċi tat-Titoli Portugiż).

L-akkwist ta' titoli, kif ukoll l-istabbiliment, il-modifikazzjoni jew l-estinzjoni ta' użufrutt, rahan jew sitwazzjonijiet legali oħra li jfixxlu t-titoli għandhom jiġu rreġistrati (bħala regola mal-entità li toħroġhom jew ma' entità ta' ġestjoni) u jistgħu jkunu soġġetti għas-suċċessjoni.

Ir-registrazzjoni ta' titoli, l-entitajiet tar-registrazzjoni, ir-rekwiżiti tar-registrazzjoni, l-effetti tar-registrazzjoni fuq l-istabbiliment, it-trasferiment u l-eżerċizzju tad-drittijiet u s-suċċessjoni għal dawn id-drittijiet, ivarjaw skont il-kategoriji tat-titoli msemmija aktar 'il fuq.

Din il-materja hija regolata mill-Kodiċi tat-Titoli Portugiż, approvat permezz tad-Digriet Amministrattiv Nru 486/99 tat-13 ta' Novembru 1999, li l-verżjoni attwali tiegħu bil-Portugiż tinsab f'din [il-link](#).

REGÍSTRI TA' VETTURI BIL-MUTUR

L-atti li jirrigwardaw l-istatus legali ta' vetturi bil-mutur u t-trejlers tagħhom għandhom jiġu rreġistrati fir-Registri tal-Vetturi bil-Mutur (*Conservatórias do Registo Automóvel*).

Għall-finijiet ta' reġistrazzjoni, il-vetturi jiġu kkunsidrati bħala vetturi bil-mutur u t-trejlers tagħhom li, skont il-Kodiċi tat-Toroq (*Código da Estrada*), ikunu soġġetti għar-reġistrazzjoni.

L-Artikolu 117 tal-Kodiċi tat-Toroq jiddikjara li vetturi u trejlers huma soġġetti għal reġistrazzjoni obbligatorja. Il-Kodiċi tat-Toroq approvat permezz tad-Digriet Amministrattiv Nru 114/94 tat-3 ta' Mejju 1994, fil-verżjoni preżenti tiegħu, jinsab bil-Portugiż f'din [il-link](#).

L-Artikolu 5 tal-Kodiċi tar-Registru tal-Vetturi bil-Mutur (*Código de Registo Automóvel*) jelenka s-sitwazzjonijiet meta r-reġistrazzjoni tkun obbligatorja.

Il-vetturi bil-mutur ma jistgħux jiġu mirhuna – l-Artikolu 8 tal-Kodiċi tar-Registrazzjoni ta' Vetturi bil-Mutur.

Ir-rekwiziti għar-reġistrazzjonijiet ta' vetturi bil-mutur jistgħu jiġu kkonsultati f'din [il-link](#).

Ir-Registrazzjoni tal-Vetturi bil-Mutur hija regolata bid-Digriet Amministrattiv Nru 54/75 tat-12 ta' Frar 1975, li jinsab f'din [il-link](#).

Ta' min jinnota wkoll ir-Regolament dwar ir-Registrazzjoni ta' Vetturi bil-Mutur (*Regulamento do Registo de Automóveis*), irregolat bid-Digriet Amministrattiv Nru 55/75 tat-12 ta' Frar 1975, li jinsab f'din [il-link](#).

REGÍSTRU NAZZJONALI TAL-INGENJI TAL-AJRU

L-ingenji tal-ajru jew it-tagħmir awtonomu (magni, rotor, skrejjen, eċċ.) għandhom ikunu rreġistrati fir-Registru Nazzjonali tal-Inġenji tal-Ajru (*Registo Aeronáutico Nacional*).

L-applikazzjoni għar-reġistrazzjoni ssir bl-użu tal-formola li tkun akkumpanjata bid-dokumentazzjoni li ġejja:

1. Kuntratt ta' Xiri u Bejgħ jew att ieħor ta' bejgħ;
2. Ċertifikat ta' skrappjar fir-registru tal-ingenji tal-ajru tal-pajjiż ta' reġistrazzjoni preċedenti, jew ċertifikat ta' nonreġistrazzjoni;
3. Ċertifikat ta' kklerjar doganali fil-każ ta' inġenju tal-ajru impurtat minn pajjiż li mhux membru tal-UE;
4. Żewġ ritratti tal-inġenju tal-ajru, wieħed minn quddiem u l-ieħor tal-profil, bin-nazzjonalità u l-marki tar-reġistrazzjoni miżbugħin, f'format 9x12, mingħajr borduri u stampati b'kuluri newtrali.

Id-dokumenti maħruġin f'pajjiżi barranin għandu jkun hemm fuqhom il-firem ta' persuni notarizzati u legalizzati kif suppost, bil-postilla mehmuża magħhom, skont id-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 3 u 4 tal-Konvenzjoni ta' The Hague tal-5 ta' Ottubru 1961 li tabolixxi r-rekwizit tal-legalizzazzjoni għal dokumenti pubbliċi barranin, ratifikata bid-Digriet Amministrattiv Nru 48450 tal-24 ta' Ġunju 1968, jew notarizzati u legalizzati kif suppost minn aġent diplomatiku jew konsulari Portugiż f'dak il-pajjiż.

Id-dokumenti maħruġa fil-Portugall minn entità legali għandu jkollhom il-firem tar-rappreżentanti legali rikonoxxuti bil-liġi bil-kelmiet "awtorizzati debitament waqt l-eżerċizzju tas-setgħat tagħhom."

Aktar informazzjoni tinstab fis-sit tal-[Awtorità Nazzjonali tal-Avjazzjoni Ċivili](#) (*Autoridade Nacional de Aviação Civil*).

REGÍSTRU TAL-BASTIMENTI

Ir-reġistrazzjoni tal-bastimenti hija rregolata mid-Digriet Amministrattiv Nru 265/72 tal-31 ta' Lulju 1972 (ir-Regolament Ġenerali dwar l-Awtoritajiet tal-Portijiet - *Regulamento Geral das Capitánias*), li jinsab f'din [il-link](#).

Id-Digriet Amministrattiv Nru 96/89 tat-28 ta' Marzu 1989 li jstabbilixxi r-Registru Internazzjonali tal-Bastimenti ta' Madeira (*Registo Internacional de Navios da Madeira*) u l-[Ordni ta' Implimentazzjoni Ministerjali Nru 715/89](#)

[tat-23 ta' Awwissu 1989](#) (*Portaria n.° 715/89, de 23 agosto*), li jirregola ċerti aspetti tiegħu, huma applikabbli wkoll.

Nota: Id-Digriet Amministrattiv Nru 96/89 tat-28 ta' Marzu 1989 huwa ppubblikat mill-ġdid bħala anness mal-Liġi Nru 56/2020 tas-27 ta' Awwissu 2020. Din tista' tiġi kkonsultata fil-formulazzjoni attwali tagħha [hawnhekk](#).

Taħt dan il-qafas legali:

- Il-bastimenti nazzjonali, għajr dawk li huma proprjetà navali, għandu jkollhom il-proprjetà tagħhom irreġistrata sabiex iwettqu l-attività li huma kklassifikati taħtha (l-Artikolu 72(1) tar-Regolament Ġenerali dwar l-Awtoritajiet tal-Port).
- Il-bastimenti tal-merkanzija huma wkoll soġġetti għal reġistrazzjoni kummerċjali skont il-liġi rilevanti (l-Artikolu 72(3) tar-Regolament Ġenerali dwar l-Awtoritajiet tal-Port).
- Il-bastimenti nazzjonali huma rreġistrati mal-uffiċċji marittimi, bl-eċċezzjoni ta' dgħajjes illi jintużaw għad-divertiment, li huma rreġistrati mal-organizzazzjonijiet indikati fil-leġiżlazzjoni prevalenti (l-Artikolu 73(1) tar-Regolament Ġenerali dwar l-Awtoritajiet tal-Port).
- Fil-każ ta' akkwizzizzjonijiet godda jew ta' kostruzzjonijiet godda, huwa kompetenti l-uffiċċju marittimu indikat fl-awtorizzazzjoni rispettiva (l-Artikolu 73(2) tar-Regolament Ġenerali dwar l-Awtoritajiet tal-Port).
- Fil-każ ta' akkwizzizzjonijiet jew ta' kostruzzjonijiet ta' sostituzzjoni, l-uffiċċju marittimu li fih ġew irreġistrati l-unitajiet sostitwiti huwa kompetenti għar-reġistrazzjoni (l-Artikolu 73(3) tar-Regolament Ġenerali dwar l-Awtoritajiet tal-Port).
- Bastiment mibni jew akkwistat f'port fi kwalunkwe parti tat-territorju nazzjonali jista' jinbiegħ jew jiġi rreġistrat f'port ieħor tal-istess territorju jew ta' parti oħra tat-territorju, sakemm dan ikollu l-awtorizzazzjoni korrispondenti (l-Artikolu 73(4) tar-Regolament Ġenerali dwar l-Awtoritajiet tal-Port).
- Bċejjeċ tal-baħar ħfief li jkunu abbord, anke jekk ikunu bċejjeċ tas-salvataġġ, bċejjeċ tas-sajd awżiljari żgħar u bċejjeċ żgħar tax-xtajta bla mutur u mingħajr qlugħ, bħalma huma dingis, skiffs, dgħajjes jintnefhu u pedalos, li jistgħu jintużaw sa 300 m f'marea baxxa, huma eżentati mir-reġistrazzjoni iżda huma soġġetti għall-ġurisdizzjoni tal-awtorità marittima, li hija responsabbli għall-ħruġ ta' liċenzji għat-tħaddim tagħhom (l-Artikolu 77 tar-Regolament Ġenerali dwar l-Awtoritajiet tal-Port).

Ir-rekwiżiti għar-reġistrazzjoni ta' bastiment huma stabbiliti fl-Artikolu 78 tar-Regolament Ġenerali dwar l-Awtoritajiet tal-Port.

B'mod partikolari, rigward ir-reġistrazzjoni ta' bastimenti f'każ ta' suċċessjoni b'mewt:

- Fil-każ ta' suċċessjoni, l-emendi għar-reġistrazzjoni jkunu bbażati fuq id-dikjarazzjoni tal-att tad-diviżjoni, jew it-tabella tad-diviżjoni u d-deċiżjoni tar-ratifikkazzjoni rispettiva, akkumpanjati b'dokument maħruġ mill-uffiċċju fiskali kompetenti li jikkonferma li t-taxxa tas-suċċessjoni rispettiva (l-Artikolu 82(2) tar-Regolament Ġenerali dwar l-Awtoritajiet tal-Port) tkun tħallset, ġiet assicurata jew ma tkunx dovuta;
- Il-bastimenti barranin akkwistati b'suċċessjoni jew f'kawża mressqa quddiem il-qrati Portugiżi għandhom ikunu rreġistrati fl-uffiċċju marittimu stabbilit minn awtorità oġġla (l-Artikolu 75(3) tar-Regolament Ġenerali dwar l-Awtoritajiet tal-Port).

REGISTRU TAL-ARMI

Il-Qafas Legali dwar l-Armi u l-Munizzjon approvat bil-Liġi Nru 5/2006 tat-23 ta' Frar 2006 bil-Portugiż jinsab f'[din il-link](#).

L-armi u l-munizzjon huma soġġetti għad-dikjarazzjoni u r-reġistrazzjoni mandatorja tal-PSP (Pulizija tas-Sigurtà Pubblika).

Is-suċċessjoni *causa mortis* hija soġġetta għar-rekwiżiti stabbiliti fl-Artikolu 37 tal-Qafas Legali dwar l-armi u l-Munizzjon msemmi aktar 'il fuq.

IR-REGISTRAZZJONI TAL-PROPRJETÀ INTELLETTWALI sseħħ fl-Istitut Nazzjonali tal-Proprietà Industrijali (*Instituto Nacional da Propriedade Industrial*).

L-għoti ta' privattivi, mudelli ta' utilità, prodotti semikondutturi, u d-disinn jew mudell, trade mark, reġistrazzjonijiet ta' premijijiet jew logos, reġistrazzjonijiet ta' titolu ta' oriġini u indikazzjoni ġeografika jsir mill-Istitut Nazzjonali tal-Proprietà Industrijali, fejn iridu jiġu ppreżentati l-applikazzjonijiet rispettivi.

Ir-rekwiziti u l-effetti tal-applikazzjoni għall-għoti jew għar-registrazzjoni huma stabbiliti fil-Kodiċi tal-Proprietà Industrijali għal kull waħda mill-kategoriji ta' hawn fuq, mingħajr preġudizzju għal-leġiżlazzjoni tal-Unjoni Ewropea u l-konvenzjonijiet internazzjonali applikabbli.

Għal informazzjoni prattika dwar kif wieħed għandu jissottometti u jipprepara applikazzjoni għal għoti jew registrazzjoni, wieħed jista' jikkonsulta s-sit web tal-Istitut Nazzjonali tal-Proprietà Industrijali fl-indirizz <https://inpi.justica.gov.pt/>

3 Liema effetti huma marbuta mar-registrazzjoni tad-drittijiet in rem?

Bħala regola, ir-registrazzjoni tad-drittijiet *in rem* fuq proprjetà immobbli ma tikkostitwix intitolament fil-liġi. Madankollu, għal kategoriji ta' proprjetà oħrajn din ir-regola tista' tinkludi eċċezzjonijiet previsti f'dispożizzjonijiet legali speċjali.

EFFETTI TAR-REGISTRAZZJONI TAL-ARTIJET

L-effetti assoċjati mar-registrazzjoni ta' drittijiet *in rem* fuq proprjetà immobbli huma dawk previsti fl-Artikoli 4 sa 7 tal-Kodiċi tar-Registru tal-Artijiet, jiġifieri:

- l-effetti bejn il-partijiet;
- l-eżegwibilità fil-konfront ta' terzi;
- il-prijorità tar-registrazzjoni;
- preżunzjonijiet naxxenti mir-registrazzjoni.

Il-Kodiċi tar-Registru tal-Artijiet jinsab f'din [il-link](#).

L-EFFETTI TAR-REGISTRAZZJONI KUMMERĊJALI

L-effetti tar-registrazzjoni kummerċjali jiġu essenzjalment mid-dispożizzjonijiet tal-Artikoli 11 sa 14 tal-Kodiċi tar-Registru Kummerċjali, jiġifieri:

- preżunzjonijiet naxxenti mir-registrazzjoni;
- il-prijorità tar-registrazzjoni;
- l-effetti bejn il-partijiet;
- l-eżegwibilità fil-konfront ta' terzi.

Il-Kodiċi tar-Registru Kummerċjali jinsab f'din [il-link](#).

L-EFFETTI TAR-REGISTRAZZJONI TA' TITOLI

L-effetti tar-registrazzjoni ta' titoli jistgħu jiġu kkonsultati fil-Kodiċi tat-Titoli (*Código dos Valores Imobiliários*), li jinsab [hawnhekk](#) u jvarjaw skont il-kategorija ta' titoli kkonċernati. Ir-registrazzjoni tista' tikkostitwixxi dritt fir-rigward ta' ċerti kategoriji ta' titoli (l-Artikolu 73 tal-Kodiċi dwar it-Titoli).

L-EFFETTI TAR-REGISTRAZZJONI TAL-KATEGORIJA TA' OĠĠETTI LI JIFDAL IMSEMMIJA AKTAR 'IL FUQ

L-effetti tar-registrazzjoni ta' armi, inġenji tal-ajru, bastimenti, vetturi bil-mutur, proprjetà intellettuali jew industrijali jistgħu jiġu kkonsultati fil-liġi speċjali msemmija diġà, għal kull waħda minn dawk il-kategoriji ta' oġġetti.

4 Hemm regoli u proċeduri speċifiċi fis-seħħ għall-adattament ta' dritt in rem li għalih hija intitolata persuna skont il-liġi applikabbli għas-suċċessjonijiet f'każ li l-liġi tal-Istat Membru fejn jiġi invokat id-dritt ma jirrikonossix dan id-dritt in rem?

Id-dispożizzjonijiet legali li jistgħu jiġu applikati għall-adattament tad-drittijiet *in rem* f'każijiet ta' suċċessjoni huma, fil-prinċipju, l-Artikolu 15 tal-Kodiċi Ċivili (pereżempju, meta l-adattament isir mill-qorti fi proċess ġudizzjarju) u 43-A tal-Kodiċi tar-Registru tal-Artijiet (pereżempju, meta l-adattament isir mir-registratur fl-att tar-registrazzjoni).

L-adattament fis-sens strett tal-kelma, li jista' jseħħ meta jkun hemm problema teknika li tirriżulta mill-applikazzjoni ta' żewġ liġijiet differenti ta' suċċessjoni. Pereżempju, fil-każ ta' wild minuri adottat li l-ġenituri adottivi u bijoloġiċi tiegħu jmutu, jekk il-liġi ta' pajjiż X tiġi applikata għas-suċċessjonijiet minhabba l-mewt tal-ġenituri adottivi, u l-liġi ta' pajjiż Y tiġi applikata għas-suċċessjonijiet minhabba l-mewt tal-ġenituri bijoloġiċi, dan jista' jwassal għal riżultat li ma jkunx intenzjonat minn ebda waħda miż-żewġ sistemi legali kkonċernati (pereżempju, il-wild adottat ikun, fl-aħħar mill-aħħar, la werriet tal-ġenituri adottivi u lanqas tal-ġenituri bijoloġiċi). Il-qorti għandha tirrisolvi din il-problema permezz ta' adattament.

Sitwazzjoni oħra, mhux adattament fis-sens strett tal-kelma iżda aktar bħala sostituzzjoni/traspożizzjoni, isseħħ meta duttrina inkluża f'liġi oħra tiġi sostitwita minn duttrina magħrufa fil-liġi nazzjonali.

Il-kunċett ta' sostituzzjoni/traspożizzjoni jipprovdi qafas aktar xieraq għal każijiet ta' adattament tad-drittijiet *in rem* kif imsemmi fl-Artikolu 31 tar-Regolament (UE) Nru 650/2012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-4 ta' Lulju 2012 dwar il-ġurisdizzjoni, il-liġi applikabbli, ir-rikonossiment u l-infurzar ta' deċiżjonijiet u l-aċċettazzjoni u l-infurzar ta' strumenti awtentiċi fil-qasam tas-suċċessjonijiet u dwar il-ħolqien ta' Ċertifikat Ewropew tas-Suċċessjoni. Pereżempju, il-każ klassiku jkun meta tiġi ssostitwita d-duttrina ta' "kirja" (sancita fil-liġi ta' Stat ieħor iżda li ma teżistix fil-leġiżlazzjoni Portugiża) mad-dritt *in rem* tas-superfiċe (kontemplata fil-liġi Portugiża).

Kemm il-Qorti, f'azzjoni ġudizzjarja, kif ukoll ir-registratur, fil-mument tar-registrazzjoni, jistgħu jwettqu tali sostituzzjoni/traspożizzjoni. Id-deċiżjoni tar-registratur tista' tiġi appellata quddiem il-qorti (l-Artikoli 140 sa 146 tal-Kodiċi tar-Registru tal-Artijiet).

NOTA

L-informazzjoni inkluża f'din l-iskeda informattiva ma hijiex eżawrjenti u lanqas ma hija vinkolanti fuq il-Punt ta' Kuntatt, il-qorti jew entitajiet u awtoritajiet oħra. Għalkemm jiġu aġġornati regolarment, l-iskedi informattivi ma jistgħux jinkludu r-reviżjonijiet kollha li jkunu saru fil-liġi, u għalhekk ma hijiex sostitut biex wieħed jikkonsulta t-testi legali fis-seħħ fi kwalunkwe żmien.

■ L-aħħar aġġornament: 07/11/2025

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinzamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.